

Vastineet, valmisteluvaiheen kuuleminen

PROJEKTIN NIMI Pyhäjoen kunta Keskikylän osayleiskaava	Kaavan laatija Johanna Lehto FM, YKS-675	Päiväys 8.9.2025
--	--	---------------------

Osayleiskaavan valmisteluaineisto (sisältäen osayleiskaavaluonnoksen) oli yleisesti nähtävillä 9.6.-8.8.2025 valmisteluvaiheen kuulemista varten (alueidenkäyttölaki 62 § ja MRA 30 §). Kaavaluonnoksesta saatiin seuraavat lausunnot, joihin on laadittu vastineet.

Sisällysluettelo

Lausunnot.....	1
1. Tukes, 31.7.2025	1
2. Oulun museo- ja tiedekeskus/rakennettu kulttuuriympäristö	2
3. Fingrid, 7.8.2025	3
4. Kalajoen kaupunki, ympäristöterveydenhuolto	3
5. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus	4
Mielipiteet.....	9
1. Yksityiset henkilöt, 8.8.2025	9
Yhteydenotto nähtävilläolon jälkeen:	10
1. Elenia, 3.9.2025	10

Lausunnot

1. Tukes, 31.7.2025

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on tutustunut yllä mainittuun lausuntopyyntöönne. Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön (390/2005) näkökulmasta.

Suunnittelualueella ei ole voimassa olevaa yleis- tai asemakaavaa. Keskikylään laadittavien yleiskaavan ja asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa alueelle suunnitellun datakeskuksen rakentaminen tai muuta teollista toimintaa.

Kaavaluonnosalueet eivät sijoitu Tukesin valvonnassa olevien laajamittaisten kemikaaliturvallisuuslaitosten konsultointivyyöhykkeille. Kaava-alueiden kaakkois- ja eteläpuolelle on suunnitteilla tuulivoimaloiden ja aurinkovoimaloiden alue. Tukes toteaa, että lähtökohtainen suojaetäisyys tuulivoimalasta laajamittaiseen tuotantolaitokseen, jollainen datakeskus voi toteutuessaan olla, on 600 m. Jos etäisyys on lyhyempi, tulee tehdä selvitys tuulivoimalan turvallisesta sijoittamisesta. Arvioinnissa on huomioitava mm. tornin kaatuminen, lapojen irtoaminen, jään kertyminen ja irtoaminen sekä tulipalo

Kaavaluonnosalueille suunnitellaan datakeskusta, joka voi kemikaalimääristä riippuen olla toteutuessaan Tukesin kemikaaliturvallisuuslupaa vaativa laajamittainen laitos. Kemikaaliturvallisuuslupamenettelyn aikana arvioidaan myös kaavan soveltuvuutta

laajamittaiseen vaarallisten kemikaalien varastointiin ja käsittelyyn. Kaavoituksen tulee sallia kemikaalien teollisuus- ja/tai varastotoiminta tai kaavamääräyksissä tulee olla erikseen mainittuna palvelinkeskustyyppinen toiminta ja sen tukitoiminnot. Osayleiskaavaluonnoksessa datakeskukselle suunnitellulle alueelle on esitetty kaavamerkintää TT, joka on kaavamääräysten perusteella ympäristövaikutuksiltaan merkittävien teollisuustoimintojen alue. Asemakaavassa datakeskuksen hankealue on merkitty myös kaavamerkinnällä TT, jolla kaavamääräysten mukaan tarkoitetaan teollisuusrakennusten korttelialueita. Tukes suosittelee tontille, jolle suunnitellaan sijoitettavaksi mahdollisesti laajamittainen kemikaalilaitos kuten datakeskus, kaavamerkinnäksi T/kem tai kaavamääräyksissä selkeää mainintaa kaavan soveltuvuudesta kemikaalilaitokselle. Luonnosten kaavamääräyksissä ei nykyisellään oteta kantaa vaarallisten kemikaalien varastointiin ja siten luonnokset jättävät tulkinnanvaraa kyseisten kaavojen soveltuvuudesta kemikaalilaitoksille.

Tukes ei näe estettä kaavamuutokselle, mikäli edellä mainitut asiat otetaan huomioon. Kaavan soveltuvuus ei kuitenkaan yksin takaa sitä, että suunniteltu sijoituspaikka soveltuu laajamittaiseen kemikaalitoimintaan, vaan kaavan lisäksi toiminnanharjoittajan tulee kemikaaliturvallisuuslupakäsittelyssä osoittaa, että ennalta mahdollisiksi arvioidut onnettomuudet (räjähdykset, tulipalot, kemikaalipäästöt) eivät aiheuta henkilö-, ympäristö tai omaisuusvahinkojen vaaraa datakeskuksen ulkopuolisissa kohteissa. Mikäli suunniteltu datakeskus toteutuessaan tulee vaatimaan kemikaaliturvallisuuslupan, Tukes arvioi lupakäsittelyssään sijoittumisen edellytykset huomioiden mahdollisten onnettomuuksien seuraukset ja ulottumisen laitosalueen ulkopuolelle.

Vastine:

- Teollisuusalueen etäisyys lähialueen lähimmistä suunnitelluista tuulivoimaloista on yli 600 metriä, etäisyyden riittävyys on mahdollista varmistaa vielä tuulivoima-alueen osayleiskaavoituksessa.
- Kaavamääräykseen lisätään maininta palvelinkeskustyyppisestä toiminnasta ja sen tukitoiminnoista
- On pohdittu T/kem-merkintää, mutta päädytty siihen, että TT-merkintä huomiolla mahdollisuudesta sijoittaa alueelle datakeskus varavoimalähteineen on riittävä, eikä alueelle lähtökohtaisesti haluta kaikkea, mitä T/kem voisi mahdollistaa
- Kirjataan kaavaselostukseen huomio, että kaavan soveltuvuus ei takaa alueen rakentamista, vaan toiminta voi vaatia muitakin lupia.

2. Oulun museo- ja tiedekeskus/rakennettu kulttuuriympäristö

Pyhäjoen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivalta Oulun museo- ja tiedekeskukselta lausuntoa Keskikylän teollisuusalueen osayleiskaavaluonnoksesta. Tämä lausunto koskee rakennettua kulttuuriympäristöä.

Hyperco Oy on tehnyt 27.11.2024 kaavoitusaloitteen asema- ja osayleiskaavan laatimiseksi Keskikylään rakennettavaa datakeskusta varten (suunnittelualan koko 422 ha). Alue rajautuu vireillä olevaan Haukssuonnevan tuulivoimaosayleiskaavaan ja Valkeuden sähköasema sijaitsee aivan hankealueen vieressä ja Fingridin kantaverkko kulkee hankealueen poikki. Suunnitteluala on tällä hetkellä ojitettua suota ja raivattua talousmetsää, jossa kulkee metsäautoteitä.

Yleiskaavalla on tarkoitus mahdollistaa alueelle datakeskuksen rakentaminen tai muu teollinen toiminta. Yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta ja on oikeusvaikutteinen. Yleiskaavassa

tarkastellaan uuden teollisuusalueen ja sen ympäristön suhdetta. Yleiskaavan tavoitteena on tutkia tulevan teollisuusalueen liittyminen ympäristöön, ratkaista yleiskaavallisella tasolla lähialueiden maankäyttö- ja liikennetarkaisut, sekä huomioida maisema-, kulttuuriympäristö- ja luontoarvot.

Suunnittelualueella tai sen läheisyydessä ei ole arvokkaita maisema-alueita tai rakennettuja kulttuuriympäristöjä tai -kohteita. Oulun museo- ja tiedekeskuksella ei ole huomautettavaa Keskikylän teollisuusalueen osayleiskaavaluonnoksesta.

Vastine:

- Merkitään tiedoksi.

3. Fingrid, 7.8.2025

Kiitämme lausuntopyynnöstä. Lausuiimme kaavahankkeista ennakkoon 29.1.2025. Toimme esille, että alueelle sijoittuu Fingridin Valkeuden sähköasema ja tulevat voimajohtoyhteydet on syytä turvata myös jatkossa. On muutoinkin mahdollista, että alueella ilmenee Fingridin johtotarpeita sekä muita energiantuotantohankkeiden liityntätarpeita sähköasemalle. Voimajohtojen ja sähköaseman lähialueen toimintojen suunnittelussa on hyvä jättää liikkumavaraa ja joustoa kehittyville voimajohtoille.

Meillä ei ole huomautettavaa nähtävillä olevista kaavaluonnoksista. Valkeuden sähköasemalle johtavien Fingridin voimajohtojen itäpuolelle tai maakuntakaavassa esitettyjen voimajohtotarpeiden kohdille ei esitetty rakentamisen alueita.

Huomatkaa, että tässä kaavalausunnossa ei voida ottaa kantaa tarkemmin kaavojen mahdollistamaan rakentamiseen tai teknisiin ratkaisuihin tai esimerkiksi vaarajännitteisiin. Fingridin sähköaseman viereen sekä johtoalueelle tai sen läheisyyteen sijoittuvasta rakentamisesta tulee pyytää Fingridistä erillinen risteämälausunto. Pyydämme toimittamaan risteämälausuntopyynnön verkkosivun kautta www.fingrid.fi/risteamalausunnot.

Tämä lausunto koskee vain Fingridin voimajohtoja.

Vastine:

- Asemakaavassa ei osoiteta johtoalueelle muuttuvaa maankäyttöä.
- Varoetäisyyksistä on pyydetty Fingridiltä tietoa kaavoituksen alkuvaiheesta lähtien. Tiedot johtoalueista sekä näkemys sähköalueen varoetäisyydestä saatiin nähtävilläolon jälkeen. Tiedot kirjataan kaavaselostukseen.
- Koska Fingridillä ei ole huomautettavaa asemakaavaluonnoksesta, mahdolliset risteämälausuntotarpeet lisätään mainintana kaavaselostukseen, ja huomioidaan tarvittaessa jatkosuunnittelussa (rakennuslupavaiheessa).

4. Kalajoen kaupunki, ympäristöterveydenhuolto

Tausta

Pyhäjoen kunnan kaavoitus on pyytänyt lausuntoa Pyhäjoen kunnanhallituksen 2.6.2025 hyväksymää Keskikylän osayleiskaavaluonnosta koskien. Keskikylään laadittavien yleiskaavan ja asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa alueelle datakeskuksen rakentaminen tai muuta teollista toimintaa. Kaavoitusaloitteen on tehnyt Hyperco Oy 27.11.2024.

Lausunnon perusteena oleva lainsäädäntö ja muu aineisto

Vesihuoltolaki 119/2001

Terveydensuojelulaki 763/1994

Terveydensuojeluasetus 1280/1994

<https://tekniikanmaailma.fi/tekoalyla-on-jano-jokainen-5-50-kysymyksen-sarja-chatgptla-kuluttaa-puoli-littraa-vetta-tutkijat-arvioivat/>

<https://yle.fi/a/74-20000100>

<https://www.tekniikkatalous.fi/uutiset/a/d1de955f-1b23-4c8e-8cd6-be3dc060b9d8>

<https://www.kuntaliitto.fi/blogi/2023/kunnat-hybridivaikuttamisen-kohteina>

<https://yle.fi/a/74-20098230>

<https://yle.fi/a/74-20160174>

Kalajoen kaupungin ympäristöterveydenhuollon lausunto asiassa

Kaavoitetulle alueelle sijoitettavat toiminnot eivät saa vaarantaa vedenhankintaa talousvesikäytössä olevalla kunnan pohjavesialueella tai muilla, seudullisesti merkittävillä pohjavesialueilla.

Vastine:

- Kaavoitettava alue ei sijoitu tiedossa oleville, seudullisesti merkittävillä tai vedenhankintaan käytettävillä pohjavesialueille.
- Alueelle sijoittuva toiminta vaatii todennäköisesti myös muita lupia, joissa määritetään toiminnalle kriteerejä, esimerkiksi vesitalouslupa.
- Datakeskuksen osalta on tarkoituksena muu kuin vesijäähdytteinen teknologia. Tarkemmin toimintaa ja sen vaikutuksia käsitellään YVA-menettelyssä (joka aloitettu).

5. Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Luonto ja alueidenkäyttö -yksikkö

Pyhäjoen kunta on pyytänyt Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen lausuntoa Keskikylän osayleiskaavan ja Keskikylän teollisuusalueen asemakaavan valmisteluaineistoista. Osayleiskaavan ja asemakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmien mukaisesti ”Pyhäjoen Keskikylän alueelle suunnitellaan suurteollisuusalueen kaavoittamista. Teollisuusalueelle ja sen välittömään ympäristöön laaditaan yleiskaava ja siihen liittyvät perusselvitykset. Yleiskaavan tavoitteena on mahdollistaa teollisuusalueen asemakaavoitus sekä tutkia teollisuusalueen liikenneyhteyksiä ja liittymistä lähiympäristön maankäyttöön. Asemakaavaa laaditaan rinnakkain yleiskaavan laatimisen kanssa.” ... ”Asemakaavoituksen tavoitteena on alueen kaavoittaminen mahdollisimman muuntojoustavasti siten, että se mahdollistaa alueen käytön datakeskustoimintaan sekä mahdollisimman laajasti muuhunkin toimintaan teollisuusalueen kaavamerkinnän sallimissa rajoissa. Kaavatyöt on aloitettu Hyperco Oy:n aloitteesta, ja kaavoitus on tullut vireille Pyhäjoen kunnanhallituksen päätöksellä 02.12.2024 324 §.” Suunnittelualue sijaitsee Valkeuden sähköaseman vieressä ja rajautuu lounaassa vireillä olevan Hauksuonnevan tuulivoimapuiston osayleiskaavaan.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus pitää hyvänä ratkaisuna, että sähköaseman ympäristön maankäyttöä on lähdetty Pyhäjoella ratkaisemaan kokonaisvaltaisesti kaavallisin keinoin. Tällä

tavoin voidaan parhaiten yhteensovittaa alueelle kohdistuvia eri intressejä. Erityistä huomiota suunnittelussa tulee kiinnittää eri hankkeiden yhteisvaikutuksiin sekä alueen halki Valkeuden sähköasemalle suunniteltujen sähkönsiirtoreittien yhteensovittamiseen muiden toimintojen kanssa.

Hauksuonnevan tuulivoimahankkeen ulkoinen sähkönsiirto on suunniteltu kulkevan asemakaavoitettavan alueen kaakkoispuolelta eli suunnitellun Keskikylän osayleiskaava-alueen läpi. ELY-keskus huomauttaa, että suunniteltu Keskikylän yleiskaava-alue ja Hauksuonnevan hankealue on esitetty osittain päällekkäin (osayleiskaavan kaavaselostuksen kuva 59). Kaavoituksessa tulee tehdä yhteistyötä Hauksuonnevan hankkeen kanssa ja varmistaa, ettei hankkeiden kaavoja suunnitella päällekkäisille alueille.

Vastine:

- Tiedossa olevat sähkönsiirtoreitit ja -tarpeet on huomioitu osayleiskaavassa.
- Hauksuonnevan tuuli- ja aurinkovoimahankkeen kanssa on tehty yhteistyötä koko Keskikylän kaavaproessin ajan, ja kaavojen rajaukset on sovittu hankkeiden kesken. Rajauksia voidaan vielä tarkistaa tarvittaessa ennen kaavojen hyväksymistä. Hauksuonnevan YVA-menettelyssä esitetty hankealue on päällekkäinen Keskikylän osayleiskaavan kanssa, koska Hauksuonnevan hankealue on määritetty ennen Keskikylän hankkeen aloittamista. Alueiden rajaukset huomioidaan kuitenkin molempien hankkeiden osayleiskaavoituksessa.

Samanaikaisesti on käynnissä Hyperco Oy:n Pyhäjoen datakeskuksen YVA-lain mukainen ympäristövaikutusten arviointi, jonka arviointiohjelma on tulossa nähtäville. Vaikka yleis- ja asemakaavoitus etenevät aikataulullisesti YVA-menettelyn edellä, tulee kaavoituksessa huomioida YVA-menettelyssä tehtyjen selvitysten ja vaikutusten arviointien tulokset, mikäli niitä valmistuu kaavoituksen vireillä ollessa.

Vastine:

- YVAn laatijoiden kanssa on tehty yhteistyötä koko prosessin ajan, ja yhteistyö jatkuu. Selvitykset ja tulokset huomioidaan soveltuvilta osin kaavoituksessa, huomioiden se, että YVA-menettely koskee datakeskushanketta, mutta osayleiskaava ja asemakaava laaditaan teollisuuden sijoittamisen mahdollistamiseksi, ei suoraan datakeskushankkeelle.

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava on hyväksytty 27.5.2025, mutta hyväksymispäätöksestä on valitettu Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Maakuntahallituksen 18.8.2025 kokouksen esityslistan päätösesityksenä on, että vaihemaakuntakaava määrätään tulemaan voimaan ilman lainvoimaa. Vaihemaakuntakaavan tilanne tulee päivittää asiakirjoihin ehdotusvaiheessa ja sen sisältö ja tavoitteet tulee huomioida näissä kaavahankkeissa.

Vastine:

- Maakuntakaavatilanne päivitetään asiakirjoihin ja huomioidaan kaavahankkeissa.

Lausuntopyynnön mukana tuli viranomaiskäyttöön tarkoitettu tiivistelmä luontoselvitysten tuloksista, koska luontoselvitykset eivätkä luontovaikutusten arvioinnit ehtineet valmistua kaavaluonnokseen. ELY-keskus ei pysty tiivistelmän perusteella ottamaan kantaa tässä lausunnossa mm. luontoselvitysten oikea-aikaisuuteen, riittävyyteen tai riittävään huomioimiseen kaavaluonnosratkaisussa. Täydentävää aineistoa on sovittu toimitettavan ELY-keskukselle viikon 34 alussa, ja sekä osayleiskaavasta että asemakaavasta on sovittu järjestettävän työneuvottelu 29.8.2025. Mikäli täydentävä aineisto on tarpeeksi kattavaa, voi ELY-keskus esittää työneuvottelussa kantansa myös näiltä osin.

Vastine:

- Työneuvottelu pidetään sovitusti, ja tarvittaessa järjestetään lisäneuvotteluja.

Kaavamääräysten osalta ELY-keskus toteaa, että osayleiskaavan yleismääräyksiä tulee täsmentää hulevesien hallinnan osalta esim. vaateella asemakaavoitusvaiheeseen tonttikohtaista hulevesien käsittelysuunnitelmaa. Melua koskevien kaavamääräysten osalta ELY-keskus toteaa, että kaavojen vaikutusten arvioinnit laaditaan suhteessa tämänhetkisiin melun ohjearvoihin. Näin ollen kaavamääräyksiä tulee täsmentää viittauksilla valtioneuvoston nykyisiin sisä- ja ulkomelun ohjearvoihin.

Vastine:

- Kaavamääräykset täydennetään ehdotusvaiheeseen. Hulevesiselvitys päivitetään, ja määräykset pohditaan tulosten pohjalta.
- Melumääräykset tarkistetaan. Vaikutusten arvioinnin osalta huomioidaan meneillään olevan datakeskuksen YVA-menettelyn tulokset, mikäli ne saadaan ennen kaavaprosessin päättymistä. Teollisuusalueen osalta tulee huomioida, että kaavamääräyksiin kielletään ohjearvot ylittävät melutasot, koska alueelle tuleva toiminta ei ole varmistunut, eikä meluvaikutuksia voida näin ollen mallintaa.

Maisemavaikutuksia varten kaavahankkeissa on laadittu näkymäalueanalyysi ja arviointi on laadittu asiantuntijatyönä. ELY-keskus toteaa, että maisemavaikutusten havainnollistamiseksi olisi hyvä esittää myös havainnekuvia Keskikylältä ja Nasin virkistysreitiltä erityisesti suunnitellun datakeskuksen alueen suuntaan. Maisemavaikutusten arvioinnissa tulee huomioida myös vaikutukset Nasin virkistysreitille. Asemakaavaselostuksessa on esitetty samat ympäristöä havainnollistavat valokuvat kuin yleiskaavaselostuksessa; asemakaavaselostukseen tulisi lisätä valokuvia, jotka ovat asemakaava-alueelta.

Vastine:

- Vaikutukset Nasin virkistysreittiin täydennetään kaava-asiakirjoihin. Pohditaan havainnekuvien esittämistä.
- Kaavaselostukseen lisätään kuvia asemakaava-alueelta.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta tulee huomioida Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausunnot. Osayleiskaava-alueella sijaitsee kaksi vanhaa asuinpaikkaa, joissa on vanhaa rakennuskantaa. Pihapiirit sijoittuvat osayleiskaavaluonnoksessa suojaviheralueelle (EV), suojaviheralueen reservialueelle (EVres) ja maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M). Rakennuspaikkojen käyttötarkoitus on muutettu. ELY-keskus toteaa, että mikäli rakennuksia tullaan jossain vaiheessa purkamaan, tulisi käyttökelpoiset rakennusosat (esim. hirret) pyrkiä hyödyntämään esim. korjausrakentamisessa varaosina ja vanhat aitat siirtämään.

Vastine:

- Arkeologinen inventointi on hyväksytty Oulun museo- ja tiedekeskuksella.
- Rakennusten purkamistarve ei ole tullut esille kaavoituksen yhteydessä.

Muita kommentteja osayleiskaavaselostuksesta

- Kpl 6.3:n taulukon 1 prosenttiosuudet eivät täsmää (yht. 109 %), sillä M-alueiden pinta-
alassa ei ole huomioitu reservialueita. Taulukkoa tulisi selkeyttää.
- Kpl 6.4 on arvioitu hankkeen suhdetta valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin. Kappaleessa todetaan, ettei osayleiskaavoitettava alue sijaitse tulvavaara-alueella. ELY-keskus toteaa, että kaava-alueella on Liminkaojan varrella tulvavaara-alueita, jotka on osoitettu kaavaluonnoskartalla.

- Kpl 6.5. Osayleiskaavan suhde maakuntakaavaan on käyty läpi hyvin yleispiirteisesti. Olisi selkeämpää, jos suhdetta arvioitaisiin maakuntakaavamääräyksittäin esim. taulukkomuodossa yleismääräyksiä unohtamatta. Arvioinnissa tulee huomioida energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava.

Teknisenä huomiona ELY-keskus toteaa, että kaavakartoilla tulisi aluevarausten väriytyksen noudattaa yleis- ja asemakaavamääräysoppaiden mukaisia sävyjä, jotka nyt poikkeavat esim. asemakaavaluonnoksessa M- ja EV-alueilla.

Vastine:

- Osayleiskaavaselistusta täydennetään ehdotusvaiheeseen pyydetysti (selkeytetään taulukkoa sekä arviointeja suhteessa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä maakuntakaavaan).
- Tarkistetaan aluevarausten värit.

Ympäristönsuojeluyksikkö

Ympäristönsuojeluyksikkö ottaa hankkeisiin kantaa 29.8. työneuvottelussa mm. melun osalta.

Vastine:

- Työneuvottelu pidetään sovitusti, ja tarvittaessa järjestetään lisäneuvotteluja.

Vesistöyksikkö

Vesienhoito ja vesistövaikutukset

Alueella on hyvin pieni happamien sulfaattimaiden esiintymisen todennäköisyys. Hankealueen veden ohjautuvat Liminkaojaan. Oulujoen-lijoen vesienhoitosuunnitelman mukaan Liminkaojan ekologinen tila on hyvä. Hyvän tilan tavoite on saavutettu, mutta sen säilyminen on uhattuna ilman toimenpiteitä. Valuma-alueen metsätalouden kuormitus Liminkaojaan on merkittävää (ravinne- ja kiintoainekuormitus). Luokittelujaksolla 2012-2017 päällyksilevät ilmensivät hyvää tilaa, pohjaeläimet erinomaista ja kalat tyydyttävää tilaa. Kokonaisfosfori oli (50,5 µg/l) tyydyttävällä ja kokonaistyyppi (849,7 µg/l) hyvällä tasolla. Hydrologis-morfologinen tila (HyMo) oli tyydyttävä.

ELY-keskus pitää hyvänä asiana, että kaavaselistuksen mukaan asemakaavoitettavalle alueelle tehdään hulevesisuunnitelma. ELY-keskus pitää hulevesisuunnitelman tekemistä tärkeänä myös vesistövaikutusten arvioimiseksi ja ennaltaehkäisemiseksi. ELY-keskus esittää, että hulevesisuunnitelman pohjalta vesistövaikutusten arviointia tarkennetaan/täydennetään.

Arvioinnissa tulisi myös huomioida Liminkaojaan liittyvät vesienhoidon tavoitteet ja vaikutustenarviointia tulisi tehdä suhteessa Liminkaojan ekologiseen tilaan ja ekologisen tilan laatuvaikutuksiin (mm. päällyksilevät, pohjaeläimet, kalat, kokonaistyyppi- ja fosfori).

Kaavaselistuksen mukaan hulevesien hallinnan periaatteena on, että hulevesien hallinta tulee järjestää tontilla, jolla hulevedet muodostuvat. Liminkaojassa esiintyy mm. harjasta, joka on äärimmäisen uhanalainen. Asemakaava-alueen hulevesien laatuun tulee siis kiinnittää erityistä huomiota. ELY-keskus pitää edellä mainittua hyvänä lähtökohtana. Lisäksi kaavaselistuksessa ja kaavamääräyksissä on tuotu esille ratkaisuja, joilla hulevesien laatua ja määrää tulee hallita.

Vastine:

- Hulevesiselvitys tehdään kaavoituksen yhteydessä, hulevesisuunnitelma tehdään viimeistään rakennuslupavaiheessa. Mikäli suunnitelmaa ei tehdä kaavoituksen yhteydessä, kaavamääräyksissä huomioidaan vaikutusten ennaltaehkäisyyn tarve.

Tulvat

Liminkaojan tulvatietoja on olemassa vain vähän. Liminkaojan varteen on osoitettu muutamia jääpadon muodostumispaikkoja ja kaavaselistuksessa on mainittu, että kaava-alueella tiedetään olevan muutamia kohtia, joissa tiedetään jääpatojen nostaneen tulvaveden yli uomasta. Näiden seikkojen vuoksi tulvavaara-alueisiin liittyvät kaavamääräykset ovat perusteltuja. Lisäksi kaavaselistuksessa on esitetty olemassa oleva tulvaveden kulkureitti. Tulvaveden kulkemista ei saa estää ja siten aiheuttaa tulvaveden padotusta.

Vastine:

- Tulvatiedot huomioidaan myös hulevesiselvityksessä.

Liikenne ja infrastruktuuri -vastuualue

Kaavojen toteuttamista varten liikenneverkon parantamisista on neuvoteltu ELYn kanssa ja toimenpiteille on haettu suunnittelulupaa. ELY-keskuksella ei tässä vaiheessa ole huomauttamista liikenteen osalta, tarvittaessa ELY-keskus täydentää lausuntoaan työneuvottelussa.

Vastine:

- Merkitään tiedoksi ja kirjataan parantaminen kaavaselistukseen.

Jatkotoimenpiteet

Hankkeessa järjestetään työneuvottelu ELY-keskuksen kanssa kaavaehdotusta valmisteltaessa 29.8.2025.

Vastine:

- Työneuvottelu pidetään sovitusti, ja tarvittaessa järjestetään lisäneuvotteluja.

Mielipiteet

1. Yksityiset henkilöt, 8.8.2025

Me Pyhäjoen Keskikylän ja sen lähialueen asukkaat ja vapaa-ajan asukkaat emme hyväksy kylän lähialueiden kaavoittamista kaavaluonnosten mukaiseen teollisuusaluekäyttöön.

Olemme valinneet asuinpaikaksemme/vapaa-ajan asuinpaikaksemme paikan kaukana palveluista sen rauhallisuuden, hiljaisuuden ja luonnonympäristön läheisyyden vuoksi. Viime vuosina voimakas tuulivoiman rakentaminen on jo riittävästi vaikuttanut asuinpaikkaamme negatiiviseksi. Siksi katsomme, että teollisuusalueen sijoittaminen kylän lähelle jo rakennetun sähköaseman lisäksi tuhoaa juuri niitä meille tärkeitä asuinpaikallamme vaalimia arvoja aivan liikaa.

Suunnittelun kaltaiselle teollisuustoiminnalle löytyy varmasti Pyhäjoelta parempiakin paikkoja, joissa myös hukkalämpöä voidaan hyödyntää. Yleisötilaisuudessa hanketoimijan esityksestä päätellen sähkönsiirron kustannukset eivät voi olla ratkaiseva ongelma hankkeelle.

Vastine:

- Hanketoimija (Hyperco) käy vielä keskusteluja asukkaiden edustajien kanssa teollisuusalueen suunnittelun osalta. Keskustelujen myötä saadaan tietoa siitä, millä ehdoilla lähialueen asukkaat ja vapaa-ajanasukkaat voisivat hyväksyä teollisuusalueen asuinpaikkansa lähialueelle. Keskustelut käydään ennen ehdotusvaiheen nähtävilläoloa, jotta kaava-asiakirjoihin saadaan tarvittaessa huomioitua keskustelujen tulokset.
- Pyhäjoen kunta seuraa keskustelujen kulkua, ja huomioi mielipiteen kaavoituksessa.
- Keskikylän läheinen alue on valikoitunut teollisuusalueen sijainniksi Valkeuden sähköaseman sekä siihen liittyvän sähkönsiirron tuomien mahdollisuuksien vuoksi. Vaikka alueelle onkin meneillään hanke (Hypercon datakeskushanke), kunnan näkökulmasta alueen kaavoitusta tehdään teollisuustoimintaa varten, ja huomioiden se, että hanke voi muuttua. Tarkempi sijainti on valikoitunut huomioiden se, että teollisuus sijoittuisi riittävän etäälle asutuksesta, ja alue on muutenkin esimerkiksi luonnonympäristön ja maisemien näkökulmasta soveltuvaa rakentamiselle.

Yhteydenotto nähtävilläolon jälkeen:

1. Elenia, 3.9.2025

Elenialla on pitkän tähtäimen suunnitelmissa rakentaa uusi voimajohto nykyisen Valkeus-Jylkkä B johdon länsipuolelle. Keskikylän osayleiskaavaluonnokseen on merkitty johtovaraukset nykyisten johtojen itäpuolelle ja näiden lisäksi meillä olisi tarve saada kaavaan varaus nykyisen johdon länsipuolelle.

Varauksella varmistetaan uuden siirtokapasiteetin rakentaminen myös Pyhäjoen ja Merijärven suuntiin kustannustehokkaasti ja tarkoituksen mukaisesti.

Vastine:

- Voimajohtovaraus lisätään osayleiskaavaan ohjeellisena. Lisäksi voimajohdon johtoalue huomioidaan asemakaavassa niin, että rakentaminen ohjataan riittävän etäälle nykyisistä voimajohdoista, jotta uusi johto voidaan tarvittaessa toteuttaa nykyisen johdon rinnalle.